

Sygn. akt III AUa 1884/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Monika Kowalska (spr.)
Sędziowie:	SSA Grażyna Wiśniewska SSO del. Ewa Krakowiak
Protokolant:	st. sekr. sądowy Anna Żarczyńska-Ziobro

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2019 r. w Krakowie

sprawy z odwołania (...)Sp. z o.o. w C.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.**

przy udziale zainteresowanej **M. N.**

o ubezpieczenie społeczne

na skutek apelacji (...) Sp. z o.o. w C. oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 21 września 2016 r. sygn. akt VII U 2415/16

I. zmienia zaskarżony wyrok w pkt I i III w ten sposób, że oddala odwołanie;

II. oddala w całości apelację (...) Sp. z o.o. w C..

Sygn. akt III AUa 1884/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 stycznia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. stwierdził, że M. N. jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek (...)Sp. z o.o. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresach od 1 sierpnia 2010 r. do 12 grudnia 2010 r., od 10 września 2011 r. do 31 października 2011 r. i od 1 stycznia 2012 r. do 31 maja 2012 r.

Odwołanie od powyżej decyzji wniósł płatnik składek - (...) Sp. z o.o. w C..

Wyrokiem z dnia 21 września 2016 r. Sąd Okręgowy w Krakowie zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił iż M. N. w okresie od 1 sierpnia 2010 r. do 12 grudnia 2010 r. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek (...) Sp. z o.o. z siedzibą w C. (pkt I), w pozostałym zakresie oddalił odwołanie (pkt II) i koszty postępowania, w tym zastępstwa procesowego między stronami wzajemnie zniósł (pkt II).

Sąd Okręgowy wskazał jako bezsporne, że zainteresowana M. N. przed zatrudnieniem na umowę zlecenia przez płatnika składek - (...) Sp. z o.o. w C. została zatrudniona na umowę o pracę na czas nieokreślony przez (...) Sp. z o.o. i korzystała u tego pracodawcy z urlopu wychowawczego od 10 września 2011 r. do 9 września 2014 r. (...) Sp. z o.o. dokonały zgłoszenia M. N. do ubezpieczenia zdrowotnego w okresach od 1 sierpnia 2010 r. do 12 grudnia 2010 r., od 1 września 2011 r. do 31 października 2011 r. i od 1 stycznia 2012 r. do 31 maja 2012 r.

Przyjmując stan faktyczny za bezsporny Sąd Okręgowy podał, iż powyższe okoliczności wynikają z danych z Kompleksowego Systemu Informatycznego ZUS zawartych w formie wydruków w aktach organu rentowego oraz z opisanych w decyzji i odpowiedzi na odwołanie pism. (...)Sp. z o.o. nie podały żadnych innych danych odnośnie tytułów ubezpieczenia M. N..

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy stwierdził, że spór w niniejszej sprawie sprowadza się do oceny prawnej stanu faktycznego oraz działań podjętych przez organ rentowy w ramach postępowania administracyjnego. Na wstępie Sąd Okręgowy zaznaczył, że w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych zakres rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy przez sąd wyznaczony jest przez treść zaskarżonej decyzji, co jest poglądem niekwestionowanym zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie. Oznacza to, że uwzględnienie w decyzji z dnia 25 stycznia 2016 r. także okresu od 1 sierpnia 2010 r. do 12 grudnia 2010 r., choć nie był on wskazywany przez organ rentowy w zawiadomieniach o wszczęciu i zakończeniu postępowania wyjaśniającego, nie ma żadnego znaczenia w kontekście przedmiotu rozpoznania sprawy przez Sąd. Co do zasadniczego problemu niniejszego postępowania, to Sąd pierwszej instancji - uznając odwołanie za częściowo zasadne - wskazał, że zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym podlegają pracownicy oraz osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Ponadto ust. 1 pkt 19 cytowanego przepisu stanowi, że obowiązkowo ubezpieczeniom tym podlegają także osoby przebywające na urlopiach wychowawczych lub pobierające zasiłek macierzyński albo zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego. Z kolei zgodnie z art. 12 ust. 1 ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają obowiązkowo osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. W przypadku zbiegu różnych tytułów ubezpieczenia - w przedmiotowej sprawie jest to umowa o pracę oraz umowa zlecenia - należy sięgnąć według Sądu pierwszej instancji do treści przepisu art. 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Przepis ten - w brzmieniu obowiązującym w spornych okresach - stanowi w ust. 6, iż osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 8, i osoby przebywające na urlopiach wychowawczych podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeżeli nie mają ustalonego prawa do emerytury lub renty i nie mają innych tytułów rodzących obowiązek ubezpieczeń społecznych. Sąd Okręgowy podniósł, że w przedmiotowej sprawie, w dwóch okresach wskazanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w zaskarżonej decyzji, tj. od 10 września 2011 r. do 31 października 2011 r. i od 1 stycznia 2012 r. do 31 maja 2012 r. M. N. jednocześnie przebywała na urlopie wychowawczym u pracodawcy oraz była stroną umowy zlecenia z (...)Sp. z o.o. w C.. Oznacza to że istnieje inny tytuł rodzący obowiązek ubezpieczeń społecznych w tych okresach. Zainteresowana M. N. podlega zatem - jak wskazał Sąd Okręgowy - w w/w okresach obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu z tytułu umowy zlecenia, a nie umowy o pracę czy urlopu wychowawczego. Natomiast co do okresu od 1 sierpnia 2010 r. do 12 grudnia 2010 r. to według Sądu Okręgowego, rację ma strona odwołująca się. Zainteresowana nie przebywała wówczas na urlopie wychowawczym, a zatem zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowo będzie podlegać ubezpieczeniom tylko z tytułu umowy o pracę. Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie powołanych wyżej przepisów oraz na zasadzie art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 i 2 k.p.c. O kosztach orzekł na podstawie art. 100 k.p.c.

Apelacje od powyższego wyroku wywiedli płatnik składek – (...)Sp. z o.o. w C. oraz organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C..

Apelujący płatnik składek (...) Sp. z o.o. w C., zaskarżając wyrok co do punktu II i III, zarzucił: 1) naruszenie przepisów postępowania, a to - art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewskazanie w uzasadnieniu jaki walor dowodowy miały przedłożone wraz z odwołaniem kwestionariusze osobowe zainteresowanej, czy dowód ten został pominięty oraz jakie znaczenie miały one dla treści wyroku, - art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej oceny materiału dowodowego, a w szczególności pominięcie istotnej z punktu widzenia odwołującego się okoliczności, iż M. N. zataiła w składanych na potrzeby odwołującego kwestionariuszach osobowych, że przebywała na urlopie wychowawczym oraz uznaniu, że okoliczność ta nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy ; 2) naruszenia przepisów prawa materialnego, a mianowicie: art. 9 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 36 ust. 2a tej ustawy poprzez uznanie, iż w okresach od 10 września 2011 r. do 31 października 2011 r. oraz od 1 stycznia 2012 r. do 31 maja 2012 r. zainteresowana M. N. podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu, mimo niedopełnienia przez nią obowiązku poinformowania płatnika - odwołującego się o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu w związku z przebywaniem na urlopie wychowawczym.

Wskazując na takie zarzuty apelujący płatnik składek wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i ustalenie, że ubezpieczona M. N. nie podlegała obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu w okresie wykonywania przez nią pracy na podstawie umowy zlecenia na rzecz płatnika składek (...)Sp. z o. o. z siedzibą w C. tj. w okresach od 10 września 2011 r. do 31 października 2011 r. oraz od 1 stycznia 2012 r. do 31 maja 2012 r.; zasądzenie od pozwanego na rzecz odwołującego kosztów postępowania przed Sądem pierwszej instancji, według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa oraz o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego. W uzasadnieniu apelacji skarżący podniósł, że na podstawie oświadczeń złożonych przez M. N. w kwestionariuszach osobowych oraz w oparciu o art. 9 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zgłosił ubezpieczoną tylko do ubezpieczenia zdrowotnego i z tego też tytułu opłacił składki. W kwestionariuszach tych ubezpieczona wskazała, iż jest zatrudniona w (...) Sp. z o. o. i z tego tytułu otrzymuje co najmniej minimalne wynagrodzenia oraz że nie jest objęta ubezpieczeniem społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, ani też z innego tytułu. Zdaniem skarżącego jest to istotna okoliczność dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy i stoi on na stanowisku, że nie powinien ponosić negatywnych konsekwencji związanych ze składaniem przez ubezpieczonego oświadczeń niezgodnych z okolicznościami faktycznymi. Sąd pierwszej instancji natomiast całkowicie pominął kwestię treści kwestionariuszy osobowych i zawartych w nich oświadczeń ubezpieczonej M. N.. Nie wypowiedział się o nich w kontekście oceny zebranego materiału dowodowego, co stanowi naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. Apelujący podkreślił, że w związku z nierzetelną postawą ubezpieczonej narażony jest na dotkliwą konsekwencję, a mianowicie konieczność uiszczenia zaległych składek oraz naliczonych od nich odsetek za zwłokę, jak również możliwość nałożenia na niego opłaty dodatkowej, czy nawet ukaranie karą grzywny. Apelujący nie zgadza się także ze stanowiskiem wyrażonym w wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 16 stycznia 2014 r., wydanym w sprawie sygn. akt III AUa 213/13, iż to płatnik ma obowiązek weryfikować status ubezpieczonego, niezależnie od złożonego mu oświadczenia, a powyższe wynika za art. 36 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Zdaniem apelującego takiego obowiązku nie sposób wywodzić z treści rzeczonoego przepisu, który mówi wyłącznie o obowiązku płatnika zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych określonych w tym przepisie osób. Zaznaczył, że informacje zawarte na kontach ubezpieczonych i płatników oraz dane źródłowe będące podstawą zapisów na kontach podlegają ochronie zgodnie z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych (art. 34 ust. 3 w/w ustawy). Tej samej ochronie podlegają dane znajdujące się w posiadaniu pracodawcy. Z przedstawionych względów zdaniem apelującego płatnik nie ma faktycznych możliwości weryfikacji statusu ubezpieczonego, zatrudnionego już wcześniej przez innego płatnika na podstawie umowy o pracę, z którym ten zawiera umowę zlecenia, agencyjną bądź inną o podobnym charakterze, do której stosuje się przepisy kodeksu cywilnego o umowie zlecenia. Wobec powyższego, zdaniem apelującego, to orzecznictwo winno wypracować stosowną praktykę w przypadkach podobnych do tego, który ma miejsce w przedmiotowej sprawie. Ponadto podał, że wydaje się, iż treść rzeczonych kwestionariuszy ma znaczenie przy ocenie wywiązania się przez ubezpieczoną z obowiązku wynikającego z art. 36 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Zatem zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. jest według apelującego zasadny. Apelujący podniósł również, iż stoi

na stanowisku, że złożenie oświadczenia niezgodnego ze stanem faktycznym nie może go obciążać negatywnymi skutkami. Art. 36 ust 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wskazuje, że "osoba przebywająca na urlopie wychowawczym jest obowiązana poinformować płatnika składek o ustaleniu prawa do emerytury lub renty albo o podleganiu ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu niż przebywanie na urlopie wychowawczym." Przepis ten w przekonaniu płatnika winien być interpretowany szerzej i dotyczyć także innych płatników niż udzielających urlopu wychowawczego, a to nawiązujących stosunki prawne z tytułu umowy agencyjnej lub zlecenia z osobami fizycznymi pozostającymi na urlopie wychowawczym. Wywodzić z tego przepisu należy także obowiązek informowania również o samym przebywaniu na rzeczonym urlopie. Obarczenie płatnika negatywnymi skutkami działań ubezpieczonego takimi jak przemilczenie informacji o urlopie wychowawczym wydaje się godzić w dobre obyczaje. W efekcie w przypadku niewywiązania się przez ubezpieczonego z obowiązku powiadomienia płatnika o przebywaniu na urlopie wychowawczym - zdaniem apelującego - nie powinien mieć zastosowania art. 9 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Apelujący Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C., zaskarżając wyrok w istocie co do punktu I, zarzucił rozstrzygnięcie niezgodne z ustalonym w sprawie stanem faktycznym poprzez uznanie, że M. N. w okresie od 1 sierpnia 2010 r. do 12 grudnia 2010 r. nie podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u odwołującego się, co stanowi w stanie faktycznym niniejszej sprawy naruszenie przepisów art. 6 ust. 1 pkt 1, 4 i 19, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Wskazując na powyższe zarzuty organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie, że M. N. w okresie od 1 sierpnia 2010 r. do 12 grudnia 2010 r. podlegała ubezpieczeniom jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u odwołującego się z uwagi na korzystanie w tym okresie z urlopu wychowawczego. W uzasadnieniu apelacji skarżący podniósł, że w oparciu o akta administracyjne ubezpieczonej - karta 1 do 24 - należy jednoznacznie stwierdzić, że M. N. w spornym okresie przebywała na urlopie wychowawczym i jednocześnie była zatrudniona u odwołującego się płatnika na podstawie umowy zlecenia. Sąd pierwszej instancji pominął powyższe dowody i błędnie stwierdził, że w tym okresie ubezpieczona nie przebywała na urlopie wychowawczym i będzie podlegać ubezpieczeniom tylko z umowy o pracę.

Sąd Apelacyjny na podstawie danych z Kompleksowego Systemu Informatycznego ZUS oraz imiennych raportów miesięcznych o wypłaconych świadczeniach i przerwach w opłacaniu składek zawartych w formie wydruków w aktach organu rentowego **dodatkowo ustalił**, iż zainteresowana M. N., będąc zatrudniona w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. przebywała na urlopie wychowawczym również w okresie od 1 sierpnia 2010 r. do 12 grudnia 2010 r. (vide k. 2-7 akt rentowych – a.r.).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

W świetle ustaleń stanu faktycznego tej sprawy apelacja płatnika składek okazała się nieuzasadniona, w przeciwieństwie do apelacji organu rentowego, która zasługiwała na uwzględnienie.

Poczynając od apelacji płatnika składek Zakładów (...) Sp. z o. o. w C. to na wstępie podać należy, iż prawidłowe jest stanowisko Sądu pierwszej instancji, że w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych zakres rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy przez sąd wyznaczony jest przez treść zaskarżonej decyzji. Oznacza to, ściśle określenie granic rozpoznania, które sprowadza się do przedmiotu rozstrzygnięcia zawartego w decyzji. Okoliczność, że organ rentowy w zawiadomieniach o wszczęciu i zakończeniu postępowania wyjaśniającego podawał, iż sprawa dotyczy podlegania ubezpieczeniom społecznym przez zainteresowaną M. N. w okresach od 1 września 2011 r. do 31 października 2011 r. oraz od 1 stycznia 2012 r. do 31 maja 2012 r., natomiast zaskarżona decyzja obejmuje dodatkowo okres od 1 sierpnia 2010 r. do 12 grudnia 2010 r. nie ma znaczenia w kontekście przedmiotu rozpoznania sprawy przez sąd, na co słusznie wskazał Sąd pierwszej instancji. Ponadto zauważyć należy, że ubezpieczenie społeczne jest - poza nielicznymi wyjątkami - ubezpieczeniem obowiązkowym. Zatem jeżeli organ rentowy prowadził postępowanie wyjaśniające co do wskazanego w zawiadomieniu płatnika okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu przez zainteresowaną, a w trakcie tego postępowania okazało się, iż zostały spełnione warunki obowiązkowego ubezpieczenia społecznego M.

N. – tu z tytułu umowy zlecenia - jeszcze w innym okresie, to był uprawniony do stwierdzenia faktycznego okresu podlegania tym obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym przez zainteresowaną.

W niniejszej sprawie decyzja organu rentowego z dnia 25 stycznia 2016 r. rozstrzyga problem podlegania przez M. N. jako osobę wykonującą pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek (...)Sp. z o.o. w C. obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresach od 1 sierpnia 2010 r. do 12 grudnia 2010 r., od 10 września 2011 r. do 31 października 2011 r. i od 1 stycznia 2012 r. do 31 maja 2012 r. Zatem jedynie ta kwestia podlega ocenie Sądu, a nie jak chce tego apelujący płatnik kwestia niezawinionego obowiązku zapłaty przez niego składek na ubezpieczenia społeczne na skutek „zatajenia” przez zainteresowaną w składanych kwestionariuszach osobowych, że przebywała na urlopie wychowawczym. Zauważyć jednak należy z uwagi na zarzuty apelacji płatnika składek, że art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jedn. tekst: Dz.U. z 2019 r. poz. 300) stanowi, że każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych zleceniobiorców należy zaś do płatnika składek. Przewidziany w art. 36 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązek zgłoszenia ubezpieczonego do ubezpieczeń społecznych istnieje niezależnie od prawdziwości oświadczenia zleceniobiorcy co do posiadania ubezpieczenia z innych tytułów. Podkreślić należy, że obowiązek ten ma charakter bezwzględny. Oznacza to, że strony stosunku ubezpieczenia nie mogą go modyfikować wedle własnego uznania i potrzeb. Zatem to na płatniku składek ciąży szczególny obowiązek zbadania czy zleceniobiorcy faktycznie posiadają tytuł ubezpieczenia, niezależnie od treści oświadczenia jakie złożyli płatnikowi. W okolicznościach niniejszej sprawy nie ma przy tym racji skarżący płatnik, iż nie posiadał on możliwości weryfikacji danych zawartych w oświadczeniu ubezpieczonej. Przede wszystkim w przedłożonych do akt kwestionariuszach osobowych dla zleceniobiorcy (k. 14-18 a.s.), które miała wypełniać zainteresowana brak jest zobowiązania ubezpieczonej do złożenia oświadczenia czy przebywa na urlopie wychowawczym, a żądane oświadczenia dotyczą jedynie tego czy jest ona zatrudniona i gdzie oraz czy wynagrodzenie ze stosunku pracy wynosi co najmniej minimalne wynagrodzenie, czy pobiera rentę lub emeryturę, zasiłek dla bezrobotnych, jest studentem lub uczniem, jest objęta ubezpieczeniem społecznym z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej lub z innego tytułu. Zatem zainteresowana wypełniając kwestionariusz osobowy mogła nie zrozumieć, iż zleceniodawca wymaga od niej również podania, że w związku z zatrudnieniem w (...) Sp. z o.o., gdzie jej wynagrodzenie ze stosunku pracy w kwocie brutto wynosiło co najmniej minimalne wynagrodzenie przebywa ona aktualnie na urlopie wychowawczym. Profesjonalny przedsiębiorca, będący płatnikiem składek i tym samym znający zasady obowiązkowych ubezpieczeń społecznych winien zatem wyjaśnić przede wszystkim z samą zainteresowaną kwestię przebywania przez nią na urlopie wychowawczym poprzez zobowiązanie w kwestionariuszu osobowym do złożenia wyraźnego oświadczenia również co do tego czy przebywania ona na urlopie wychowawczym. Dopiero faktyczne zatajenie takiej informacji przez zainteresowaną może w pewnych okolicznościach rodzić odpowiedzialność odszkodowawczą ubezpieczonego w stosunku do płatnika. Kwestia ta pozostaje jednak poza zakresem przedmiotu sporu w tej sprawie. Jeszcze raz bowiem zauważyć należy, że obowiązek ubezpieczeń społecznych powstaje z mocy prawa z chwilą zaistnienia określonych przesłanek. Samo zaś zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych służy tylko potwierdzeniu istnienia tego obowiązku względem konkretnej osoby. Zatem w przypadku osoby, która jest z mocy prawa objęta obowiązkowo ubezpieczeniami społecznymi, nie ma znaczenia dla tego objęcia to jakiej treści złożyła ona oświadczenie co do swojej sytuacji zawodowej. Źródłem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego jest faktyczna sytuacja ubezpieczonych. Podjęcie działalności zarobkowej, w szerokim rozumieniu, a więc umowa o pracę, zlecenie, działalność gospodarcza na własny rachunek, współpraca przy działalności itp. - powoduje, co do zasady, powstanie stosunku ubezpieczenia ex lege. Stanowi o tym art. 6 i art. 12 w/w ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. I tak zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 tej ustawy obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami. W myśl pkt 4 tego przepisu ubezpieczeniom tym podlegają również osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do których zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Natomiast według pkt 19 art. 6 ust 1 ustawy obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym podlegają osoby przebywające na urlopiach wychowawczych lub pobierające zasiłek macierzyński albo zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego. Podobnie reguły w oparciu o art. 12 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych dotyczą ubezpieczenia wypadkowego. Mając jednak na względzie fakt, że ubezpieczeni mogą pozostawać w wielu stosunkach

prawnych rodzących obowiązek ubezpieczenia społecznego ustawodawca ustalił określone zasady obowiązujące w przypadku zbiegu tytułów ubezpieczenia. Przepisem regulującym stosunek ubezpieczenia społecznego w przypadku zbiegu tytułów ubezpieczenia jest art. 9 przedmiotowej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Stanowi on w ustępie 6, iż osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 8, i osoby przebywające na urloпах wychowawczych podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeżeli nie mają ustalonego prawa do emerytury lub renty i nie mają innych tytułów rodzących obowiązek ubezpieczeń społecznych. Jak wynika z ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd pierwszej instancji oraz uzupełnionych w postępowaniu apelacyjnym, zainteresowana M. N. w okresach od 1 sierpnia 2010 r. do 12 grudnia 2010 r., od 10 września 2011 r. do 31 października 2011 r. i od 1 stycznia 2012 r. do 31 maja 2012 r. przebywała na urloпах wychowawczych w związku z pracowniczym stosunkiem zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. Jednocześnie w okresach od 1 sierpnia 2010 r. do 12 grudnia 2010 r., od 1 września 2011 r. do 31 października 2011 r. i od 1 stycznia 2012 r. do 31 maja 2012 r. wykonywała ona pracę na podstawie umowy zlecenia zawartej z (...) Sp. z o.o. w C.. W tej sytuacji zainteresowana M. N. przebywając na urlopie wychowawczym posiadała inny tytuł rodzący obowiązek ubezpieczenia społecznego w rozumieniu art. 9 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – umowę zlecenia. Zatem zaistniała konieczność objęcia zainteresowanej M. N. obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym z tytułu umowy zlecenia, o czym stanowi zaskarżona decyzja.

Sąd pierwszej instancji dokonał w niniejszej sprawie prawidłowej oceny prawnej przedmiotu sporu, a jedynie błędnie, wbrew znajdującym się w aktach organu rentowego dokumentom pominął, iż M. N. przebywała na urlopie wychowawczym również w okresie od 1 sierpnia 2010 r. do 12 grudnia 2010 r., będąc jednocześnie związaną stosunkiem zlecenia z Zakładami (...).

Mając zatem na uwadze dokonane w sprawie ustalenia faktyczne i wskazane powyżej podstawy prawne należało uwzględnić apelację organu rentowego poprzez zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie I i III i oddalenie odwołania również w tym zakresie od decyzji organu rentowego z dnia 25 stycznia 2016 r., a to na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. Apelację płatnika składek należało tym samym oddalić wobec jej bezzasadności, na mocy art. 385 k.p.c.

Ewa Krakowiak
Monika Kowalska
Grażyna Wiśniewska